

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu I / Semestrul 2

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	De Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	de Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	Cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric / Cod calificare: conservator opere de artă și monumente istorice (studii superioare) (COR 262102), muzeograf (COR 262103), restaurator bunuri culturale (studii superioare) (COR 262107) / (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) – 2621 – Specialiști în domeniul științei și ingineriei / Acces în ciclul de doctorat.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Arhitectură și urbanism în Transilvania			2.2. Cod disciplină		MCC 1202	
2.3. Titularul activității de curs			Conf. univ. dr. Anghel Călin					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			Conf. univ. dr. Anghel Călin					
2.5. Anul de studiu	1	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
d. Tutoriat					6
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	64
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	36
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	100
3.10 Numărul de credite**	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu video-proiector și conexiune la Internet
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de seminar dotată cu video-proiector și conexiune la Internet

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii –	C5. Desfășoară activități de cercetare la nivel interdisciplinar – Desfășoară activități de cercetare dincolo de limitele disciplinare și funcționale.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință – prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	-
Competențe transversale	CT2. Structurează informația – Organizează informații utilizând metode sistematice, cum ar fi modele mentale și în conformitate cu anumite standarde, pentru a facilita prelucrarea informațiilor pentru utilizatori și înțelegerea în ceea ce privește cerințele și caracteristicile specifice mediilor de producție.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asigurarea unui nivel avansat de pregătire profesională și științifică a absolvenților, în conformitate cu standardele naționale și internaționale, prin dezvoltarea competențelor avansate necesare în cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural – mobil și imobil.
7.2 Obiectivele specifice	Dezvoltarea unei metodologii științifice de cercetare – dobândirea de cunoștințe și competențe care să permită aplicarea metodelor și tehnicilor de cercetare specifice studiului patrimoniului istoric, inclusiv cercetarea documentară, arhivistică, arheologică și istorică.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Arhitectura urbană în Transilvania, în secolul la XIII-lea. Stilul romanic	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
2. Biserica parohială. Fortificații. Rețeaua stradală și piețele orașului. Casele și clădirile publice	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
3. Arhitectura urbană în secolele XIV-XV. Stilul gotic.	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
4. Fortificațiile orășenești. Casele și clădirile publice	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
5. Evoluția orașelor din Transilvania în secolele XVI-XVII. Elemente de urbanism	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
6. Arhitectura urbană în secolele XVI-XVIII. Renașterea și Barocul	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
7. Evoluția orașelor din Transilvania în secolul al XIX-lea. Elemente de urbanism. Arhitectura urbană în secolul al XIX-lea.	Prelegere Învățare prin descoperire	2 ore
Bibliografie Agachi, Mihaela Ioana Maria, <i>Clujul modern: aspecte urbanistice</i> . Cluj-Napoca: UTPress, 2006. Anghel, Călin, <i>Evoluția urbanistică a orașului Sebeș</i> , Alba Iulia, Editura Altip, 2011. Băldescu, Irina, <i>Transilvania medievală: topografie și norme juridice ale cetăților Sibiu, Bistrița, Brașov, Cluj</i> . București: Simetria, 2012. Dickinson, Robert E., <i>The morphology of the Medieval German Town</i> , în <i>Geographical Review</i> , vol. 35, No. 1, 1945, p. 74-97. Dumitran, Daniel. <i>Societatea urbană în Transilvania premodernă: o tipologie a orașelor</i> , în <i>Historia Urbana</i> , XXII, 2014, pp. 117–135. Gheorghiu, Teodor Octavian, <i>Apărarea urbană în centrul și estul Europei în Evul Mediu</i> , București, Editura Simetria, 2000 Göllner, Carl, <i>Siebenburgische Stadte im Mittelalter</i> , București, 1971 Jenei, Dana, Zamfir, Anca Maria, Hilohi, Gruia, Nüssbächer, Gernot, <i>Brașov: scurtă istorie ilustrată a evoluției urbane</i> , Brașov, Editura Reform V S.R.L., 2003. Mândrescu, Gheorghe, <i>Considerații privind evoluția planului casei la Bistrița în secolele XV-XVI</i> , în <i>Acta MN</i> , XXI, 1984, p. 551-554. Mândrescu, Gheorghe, <i>Arhitectura în stil Renaștere la Bistrița</i> , Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 1999. Niedermaier, Paul, <i>Geneza orașului Sighișoara</i> , în <i>RMMI</i> , 2, 1979, p. 67-74. Niedermaier, Paul, <i>Cu privire la planul de parcelare a centrului istoric clujean</i> , în <i>RMMI</i> , XIII, 2, 1982. Pop, Răzvan C., <i>Pax Urbana: Impactul Administrației habsburgice asupra mediului urban din sudul Transilvaniei. Secolele al XVII-lea – al XVIII-lea</i> . Sibiu: ASTRA Museum, 2021. Rădvan, Laurențiu, <i>Orașele din Țările Române în Evul Mediu (sfârșitul sec. al XIII-lea – începutul sec. al XVI-lea)</i> , Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011. Rűsz-Fogarasi, Enikő, <i>Privilegiile și îndatoririle orașelor din Transilvania voievodală</i> , Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2003.		
8.2. Seminar-laborator		
1. Biserici romanice din mediul urban transilvănean	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore
2. Biserici gotice din mediul urban transilvănean	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore
3. Mănăstiri dominicane și franciscane din mediul urban transilvănean	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore
4. Fortificații urbane medievale	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore
5. Evoluția planului caselor în secolele XV-XVI	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore
6. Evoluția planului caselor în secolele XVII-XVIII	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore
7. Clădiri publice: hale ale breslelor, primării	Problematizare și învățare prin descoperire. Activități practice	2 ore

Bibliografie

Agachi, Mihaela Ioana Maria, *Clujul modern: aspecte urbanistice*. Cluj-Napoca: UTPress, 2006.

Anghel, Călin, *Considerații privind geneza orașului medieval Sebeș și evoluția sa în timpul crizei agrare medievale*, în *AUA Historica*, 4-5, 2000-2001, p. 59–65.

Băldescu, Irina, *Transilvania medievală: topografie și norme juridice ale cetăților Sibiu, Bistrița, Brașov, Cluj*. București: Simetria, 2012.

Dickinson, Robert E., *The morpholgy of the Medieval German Town*, în *Geographical Review*, vol. 35, No. 1, 1945, p. 74-97.

Dumitran, Daniel. *Societatea urbană în Transilvania premodernă: o tipologie a orașelor*, în *Historia Urbana*, XXII, 2014, pp. 117–135.

Gheorghiu, Teodor Octavian, *Apărarea urbană în centrul și estul Europei în Evul Mediu*, București, Editura Simetria, 2000

Göllner, Carl, *Siebenburgische Stadte im Mittelalter*, București, 1971

Jenei, Dana, Zamfir, Anca Maria, Hilohi, Gruia, Nüssbächer, Gernot, *Brașov: scurtă istorie ilustrată a evoluției urbane*, Brașov, Editura Reform V S.R.L., 2003.

Mândrescu, Gheorghe, *Considerații privind evoluția planului casei la Bistrița în secolele XV-XVI*, în *Acta MN*, XXI, 1984, p. 551-554.

Mândrescu, Gheorghe, *Arhitectura în stil Renaștere la Bistrița*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 1999.

Niedermaier, Paul, *Geneza orașului Sighișoara*, în *RMMI*, 2, 1979, p. 67-74.

Niedermaier, Paul, *Cu privire la planul de parcelare a centrului istoric clujean*, în *RMMI*, XIII, 2, 1982.

Pop, Răzvan C., *Pax Urbana: Impactul Administrației habsburgice asupra mediului urban din sudul Transilvaniei. Secolele al XVII-lea – al XVIII-lea*. Sibiu: ASTRA Museum, 2021.

Rădvan, Laurențiu, *Orașele din Țările Române în Evul Mediu (sfârșitul sec. al XIII-lea – începutul sec. al XVI-lea)*, Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011.

Rüsz-Fogarasi, Enikő, *Privilegiile și îndatoririle orașelor din Transilvania voievodală*, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Orașele au reprezentat în toate epocile istorice, principalele motoare ale evoluției civilizației umane. La fel au stat lucrurile și în epocile care fac obiectul acestei discipline. Cunoașterea evoluției urbane transilvănene facilitează o mai bună înțelegere a istoriei țării noastre.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE.1. Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite	orală (O): conversația; expunerea liberă	50%
10.5 Seminar/laborator	CE. 2. Frecvența	practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	50%
10.6 Standard minim de performanță: Obținerea notei minime 5. Cunoașterea specificului stilurilor gotic și Renaștere în arhitectura urbană transilvăneană			

Data completării
28.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
01.10 .2025

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Dumitran Daniel

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs			
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	50%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*,**			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	

*Formulare orientativă

**Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.